

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA

Nr.25-158-3383

Chișinău

29 martie 2023

Biroul Permanent al Parlamentului

În temeiul art.58 din Regulamentul Parlamentului, adoptat prin Legea nr.797/1996, se prezintă Avizul la proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 170/2007 privind statutul ofițerului de informații și securitate (*inițiativa legislativă nr.421 din 17.12.2022*), aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 180 din 29 martie 2023.

Anexe:

1. Hotărârea Guvernului cu privire la aprobarea Avizului (în limba română – 1 filă);
2. Avizul la proiectul de lege (în limba română – 7 file).

Secretar general
adjunct al Guvernului

Roman CAZAN

Ex.: Viorica Mustea
Tel.: 022-250-128

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA	
D.D.P. Nr.	724
"29"	03 2023
Ora	

Casa Guvernului,
MD-2033, Chișinău,
Republica Moldova

Telefon:
+ 373 22 250 104

Fax:
+ 373 22 242 696

E-mail:
cancelaria@gov.md

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. 180

din 29 martie 2023

Chișinău

**Cu privire la aprobarea Avizului la proiectul de lege
pentru modificarea Legii nr. 170/2007 privind statutul
ofițerului de informații și securitate**

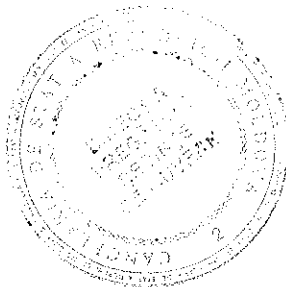
Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului Avizul la proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 170/2007 privind statutul ofițerului de informații și securitate.

Prim-ministru

Contrasemnează:

Ministrul justiției

DORIN RECEAN

Veronica Mihailov-Moraru

Aprobat
prin Hotărârea Guvernului nr.180/2023

AVIZ
la proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 170/2007
privind statutul ofițerului de informații și securitate

Guvernul a examinat proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 170/2007 privind statutul ofițerului de informații și securitate, înaintat cu titlu de inițiativa legislativă (nr. 421 din 17 noiembrie 2022), de către un grup de deputați în Parlament, și comunică următoarele.

Sub aspectul intenției de reglementare, potrivit notei informative, proiectul de act normativ are drept scop îmbunătățirea substanțială a prevederilor ce reglementează statutul juridic al ofițerului de informații și securitate. Elaborarea proiectului de lege se impune prin necesitatea eliminării lacunelor legislative care au fost identificate în procesul aplicării normelor juridice.

Autorii proiectului propun modificarea unor condiții de angajare în serviciul special, care constau în micșorarea plafonului minim de vârstă la angajare în funcții de subofițeri și introducerea a două temeuri noi de eliberare din serviciu. La fel, în scopul acordării unui spor de precizie prevederilor legii supuse amendării în procesul implementării sale, au fost incluse mai multe prevederi de concretizare în raport cu prevederile Legii nr. 170/2007 privind statutul ofițerului de informații și securitate.

Referitor la cuprinsul propriu-zis al proiectului comunicăm următoarele.

La art. 7 alin. (1):

La lit. a) se menționează că atât denumirea legii, cât și prevederile art. 7 se referă, în exclusivitate, la statutul ofițerului de informații și securitate, nu și al subofițerilor de informații și securitate. Prin urmare, se propune ajustarea legii prin includerea statutului subofițerilor din domeniul respectiv sau utilizarea termenului general „angajat al Serviciului de Informații și Securitate”, în caz contrar fiind necesară justificarea diferențierii acestor categorii de angajați.

La propunerea de modificare de la lit. b), considerăm oportună argumentarea suplimentară a amendamentului, deoarece prevederile sunt susceptibile de caracter discriminatoriu vizavi de condițiile de angajare/eliberare în/din funcția de ofițer de informații pentru persoane cu cetățenii diferite, fiind favorizați cei care dețin cetățenia unui stat membru al Uniunii Europene.

Totodată, propunem completarea proiectului cu propunere de:

- modificare a lit. f) din art. 1 alin. (1) prin substituirea cuvintelor „posedă limba moldovenească” cu cuvintele „cunoaște limba română”;

- completare a art. 1 cu alin. (6) cu următorul cuprins:

„(6) Candidatul este încadrat în Serviciul de Informații și Securitate numai după exprimarea, în formă scrisă, a acordului cu privire la:

a) testarea integrității profesionale, în conformitate cu prevederile Legii nr. 325/2013 privind evaluarea integrității instituționale;

b) evaluarea psihologică periodică privind menținerea aptitudinilor necesare pentru exercitarea atribuțiilor;

c) testarea la poligraf, în timpul efectuării controlului periodic sau selectiv al activității de serviciu, în conformitate cu prevederile Legii nr. 269/2008 privind aplicarea testării la detectorul comportamentului simulat (poligraf);

d) prelucrarea datelor cu caracter personal în conformitate cu prevederile Legii nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal.”

La art. 36:

La lit. j), atragem atenția autorilor asupra potențialului risc în care s-ar putea afla angajatul Serviciului, în situația în care statul membru al Uniunii Europene, al cărui cetățean este ofițerul de informații, ar părăsi comunitatea europeană (după exemplul Regatului Unit al Marii Britanii). În asemenea cazuri ofițerul ar fi pasibil încetării raporturilor de serviciu conform modificărilor propuse la art. 36 din legea prenotată.

La lit. r), se propune menținerea redacției actuale a normei juridice, or nu toate motivele familiale ce determină eliberarea din serviciu pot fi justificate documentar. În acest caz, operarea modificării propuse de autorul proiectului nu poate fi admisă din motivul generării riscului atingerii dreptului la viață intimă, familială și privată, consfințit la art. 28 din Constituția Republicii Moldova.

Referitor la art. 40 alin. (2) lit. a), se constată că extinderea listei categoriilor de activități remunerate care pot fi practicate de către ofițerii de informații (pe lângă funcția în care este numit sau detașat) prin includerea activităților medicale de profil chirurgical și reanimare implică un tratament discriminatoriu față de militarii și funcționarii publici cu statut special din cadrul instituțiilor medicale ale Ministerului Apărării și Ministerului Afacerilor Interne, motiv din care propunerea în formula dată nu poate fi susținută.

La art. 42 menționăm că prezentarea legitimației de serviciu sau a insignei de serviciu confirmă doar statutul și împuternicirile ofițerului de informații, inclusiv dreptul la portarmă, la muniții și la mijloace speciale, conform art. 43 alin. (2) din Legea nr. 170/2007 privind statutul ofițerului de informații și securitate, dar nu și temei de exercitare a funcției de către acesta. Drept confirmare de exercitare a funcției (ex.: îndeplinirea obligațiilor de serviciu, etc.) urmează a fi prezentat actul juridic (ex.: mandat, prescripție, ordin, dispoziție etc.) pentru efectuarea măsurilor prescrise.

La momentul actual, în temeiul art. 42 lit. l) din Legea nr. 170/2007 privind statutul ofițerului de informații și securitate, ofițerul de informații și securitate, pentru îndeplinirea obligațiilor funcționale, este în drept să intre în locuri și în spații publice cu acces restricționat pentru îndeplinirea obligațiilor de serviciu.

Totodată, menționăm că, în conformitate cu prevederile Legii nr. 147/2017 privind regimul armamentului și munițiilor convenționale, al mijloacelor speciale

și dispozitivelor militare deținute de Armata Națională și de forțele militare străine aflate legal pe teritoriul Republicii Moldova, în cadrul Armatei Naționale există zone militare restricționate – zone terestre, aeriene sau fluviale, aflate sub controlul Armatei Naționale, în care accesul și mișcarea personalului și tehnicii care nu aparțin acestora sunt limitate conform regulilor stabilite de Ministerul Apărării. În acest caz, accesul în zonele respective se efectuează doar conform regulilor stabilite și acceptului Ministerului Apărării.

În caz contrar, în temeiul art. 21 alin. (1) lit. c) din legea prenotată, militarii Armatei Naționale pot aplica armamentul convențional din dotare împotriva persoanelor care încearcă să pătrundă în mod ilegal în obiectivele militare ori în zonele militare restricționate, a căror delimitare este adusă la cunoștința publicului.

În acest context, menționăm că ministerele și alte autorități administrative centrale se află în raporturi de colaborare în domenii de interes comun în scop de realizare a misiunii și de exercitare a funcțiilor și atribuțiilor lor, conform art. 6 alin. (1) din Legea nr. 98/2012 privind administrația publică centrală de specialitate.

Ca urmare a celor menționate, pentru evitarea excesului de putere la exercitarea funcției de către ofițerul de informații, se vor revizui prevederile propuse la art. 42 lit. l).

Referitor la completarea art. 44 alin. (1) privind dreptul la compensație bănească echivalentă normelor de echipare, se menționează că această propunere nu poate fi susținută. Astfel, dat fiind faptul că ofițerul de informații este asigurat cu uniformă din contul bugetului de stat, nu este justificat de a acorda ofițerului o compensație bănească anuală, echivalentă normelor de echipare.

Totodată, se atenționează că, pe lângă faptul că această prevedere presupune cheltuieli suplimentare din buget, acestea se vor reflecta la compartimentul cheltuieli de personal și, respectiv, vor atrage majorarea acestei limite, indicator strict monitorizat de partenerii de dezvoltare și care nu poate fi depășit.

Cu referire la redacția art. 49 alin. (3), formula „altor misiuni speciale” – este una vastă, lăsând loc pentru interpretări și aplicări abuzive. În acest sens, este necesar de a concretiza pentru care măsuri speciale sunt aplicabile aceste garanții. De altfel, orice activitate a Serviciului poate fi considerată misiune specială. Totodată, este conceptual greșit de a considera activitatea peste hotare drept activitate specială, care să justifice vechimea în serviciu în condiții privilegiate. În acest context, acordarea acestei garanții trebuie să fie raportată la riscurile real existente pentru realizarea de către ofițerul de informații a unor misiuni speciale peste hotarele țării.

Complementar, se va examina oportunitatea completării art. 49 cu dispozițiile incluse în alin. (3), or alin. (2) al articolului respectiv stabilește deja că perioada de îndeplinire a serviciului în funcția de ofițer de informații cu risc sporit pentru viață și sănătate se include în vechimea în muncă specială, care acordă dreptul la pensie de asigurări sociale de stat pentru limită de vârstă în

condiții avantajoase, conform listei respective aprobate de Guvern. Astfel, în lista dată poate fi inclusă și modalitatea de calcul al vechimii în muncă pentru ofițerii de informații, care efectuează misiuni speciale peste hotare. Respectiv, se consideră că prevederile propuse nu pot constitui obiectul Legii nr. 170/2007 privind statutul ofițerului de informații și securitate, normele privind condițiile avantajoase ale vechimii în serviciu urmând a fi aprobate separat de către Guvern, conform prevederilor alin. (2) al art. 49.

Se propune următoarea redacție pentru art. 50 alin. (3) din lege:

„(3) Imediat după absolvirea instituțiilor de învățământ specializate, ofițerului de informații i se acordă dreptul la concediu de odihnă cu o durată de 5 zile lucrătoare, care se deduc din concediul de odihnă anual.”

Expunerea respectivă oferă oportunitate ofițerului de informații de a alege între dreptul de a beneficia sau nu de concediu de odihnă, fără asumarea de către angajator a unor obligații asupra ofițerilor noi încadrați.

Referitor la completarea art. 51 cu alin. (4¹), care rezidă în includerea prevederilor care acordă dreptul la tratament balneosanatorial, cu înlesniri din partea statului pentru ofițerii de informații, se menționează că acestea urmează să fie excluse, deoarece în urma modificărilor operate în art. 4 din Legea nr. 489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale, colaboratorii organelor securității statului sunt persoane asigurate obligatoriu în sistemul public. Prin urmare, aceștia beneficiază de prestația de asigurări sociale pentru prevenirea îmbolnăvirilor și recuperarea capacității de muncă.

Mai mult decât atât, conceptual este greșită ideea acordării unei indemnizații bănești în mărimea unui salariu lunar, pentru fortificarea sănătății, ofițerului de informații care nu a beneficiat de bilet de tratament balneosanatorial, or aceasta reprezintă o garanție care se acordă în limitele mijloacelor financiare disponibile și care nu presupune o compensare în cazul în care această garanție nu se acordă. Prin compensație se înțeleg drepturile bănești stabilite în scopul compensării cheltuielilor suportate de salariați în legătură cu executarea de către ei a obligațiilor de muncă și a altor obligații prevăzute de legislația în vigoare (a se vedea art. 172 alin. (2) din Codul muncii al Republicii Moldova nr.154/2003).

La propunerea de modificare a art. 52, menționăm că art. 52 din Legea nr. 170/2007 reglementează dreptul la transport al ofițerului de informații, însă completarea propusă de autor cu alin. (1¹), care prevede achitarea indemnizației „în mărimea unui salariu lunar, iar pentru fiecare membru al familiei – o indemnizație în mărime de 50% din salariu de funcție al ofițerului de informații” în cazul detașării sau numirii ofițerului de informații într-o funcție care implică schimbarea localității de domiciliu a acestuia, nu face referire la drepturi suplimentare pentru asigurarea transportului ofițerului de informații și membrilor familiei acestuia.

În acest sens, se propune ca norma respectivă să fie atribuită la art. 53 din Legea nr. 170/2007 „Dreptul la asigurare financiară”. Totodată, urmează a fi expres indicat că indemnizația propusă are un caracter unic.

Referitor la prevederile art. 55¹, în scopul respectării regulii de aplicare a terminologiei constante, uniforme și în corespundere cu cea utilizată în actele normative (art. 54 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative), cuvintele „spațiu locativ de serviciu” se vor substitui cu cuvintele „locuință de serviciu”.

Complementar, atragem atenția că în norma legală propusă la art. 55¹ alin. (1) este lipsită de temei prevederea potrivit căreia locuințele de serviciu se vor repartiza prin act normativ al Serviciului, deoarece, conform art. 21 din Legea nr. 75/2015 cu privire la locuințe, modul de acordare a locuințelor se stabilește de Guvern (a se vedea: Regulamentul cu privire la modul acordare a locuințelor de serviciu, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 914/2016).

Alin. (2) din art. 55¹ dublează prevederile art. 21 alin. (7) și art. 22 alin. (1) din Legea nr. 75/2015 cu privire la locuințe, potrivit cărora locuințele de serviciu construite sau procurate din sursele bugetelor de stat sau locale nu pot fi înstrăinate sau trecute la alt tip de locuințe, iar după expirarea termenului de valabilitate a contractului de locațiune a locuinței de serviciu, locatarul și membrii familiei sale, precum și foștii membri ai familiei trebuie să elibereze locuința în termen de până la 3 luni, în caz contrar ei urmează să fie evacuați pe cale judiciară.

Prin urmare, menționăm asupra necesității evitării reglementării juridice a aspectelor ce vizează același obiect sau aceleași relații sociale în mai multe acte normative. Semnalăm că, potrivit regulilor de tehnică legislativă, în procesul de creație legislativă nu este admisă reglementarea juridică a aspectelor ce vizează același obiect sau aceleași relații sociale în mai multe acte normative, dublajul normativ fiind inadmisibil. Potrivit art. 55 alin. (1) din Legea nr. 100/2017, în cazul în care proiectul actului normativ cuprinde prevederi ce se regăsesc în alte acte normative în vigoare, se face trimitere expresă la actul normativ care le conține.

Totodată, pentru elucidarea mărimii, modului de stabilire a indemnizației pentru închirierea locuinței, condițiile și procedura de acordare, alin. (3) se propune de expus în următoarea redacție:

„(3) În cazul în care ofițerului de informații nu i se poate oferi o locuință de serviciu corespunzătoare, acesta va beneficia de o indemnizație pentru închirierea locuinței în mărimea și modul stabilit de Guvern.”

Astfel, atenționăm că propunerea autorului de a stabili valoarea indemnizației pentru închirierea spațiului locativ în baza valorii de referință stabilite pentru calcularea salariilor personalului Serviciului nu respectă principiul „nediscriminare, echitate și coerență, în sensul asigurării tratamentului egal și a remunerării egale pentru muncă de valoare egală”, întrucât atât personalului Serviciului de Protecție și Pază de Stat, Ministerului Afacerilor

Interne, cât și militarilor Armatei Naționale, la calcularea indemnizației lunare pentru închirierea, spațiului locativ li se aplică valoarea de referință generală pentru calcularea salariilor angajaților din sectorul bugetar, și nu cele derogatorii. Valorile de referință stabilite la art. 10 alin. (2) din Legea bugetară anuală au fost stabilite prin derogare de la prevederile alin. (1), pentru calcularea salariilor de bază angajaților prevăzuți în stipulările respective, care activează în condiții specifice de activitate, conform funcției deținute, și nu pot fi aplicate la stabilirea indemnizației lunare pentru închirierea spațiului locativ.

La art. III al proiectului de lege constatăm că, deși pct. 15, 19, 20, 23 și 24 implică cheltuieli suplimentare, care nu au fost estimate și, respectiv, nu au acoperire financiară, autorul propune intrarea în vigoare a acestora la data publicării și la 1 ianuarie 2023. Astfel, amintim prevederile art. 131 alin. (6) din *Legea Supremă*, care prevede că nicio cheltuială bugetară nu poate fi aprobată fără stabilirea sursei de finanțare.

Totodată, proiectul se va revizui prin prisma regulilor de tehnică legislativă.

Se va ține cont că „sintagma” reprezintă o unitate sintactică stabilă, formată din mai multe cuvinte între care există un raport de subordonare, constituind o parte a unei propoziții sau a unei fraze. La schimbarea unor cuvinte din conținutul textului unui act normativ, pentru exprimarea corectă, se menționează despre substituirea „cuvintelor” respective, iar la schimbarea unor cifre/semne și cuvinte din conținutul textului unui act normativ, pentru exprimarea corectă, se menționează despre substituirea „textului” respectiv.

Pentru exprimarea normativă a intenției de modificare a actului normativ se nominalizează expres textul vizat, cu toate elementele de identificare necesare, iar dispoziția propriu-zisă se formulează utilizându-se textul „se modifică după cum urmează:”, urmat de redarea modificărilor. În cazul expunerii în redacție nouă a conținutului unui element structural sau a unei părți a acestuia ori în cazul operațiunii de completare cu o nouă dispoziție se va utiliza textul „va avea următorul cuprins:”, urmat de redarea noului text.

Referințele la actele normative se vor expune conform prevederilor art. 55 alin. (5) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, astfel încât la indicarea datei de adoptare a actului normativ să se indice numărul de ordine ca element de identificare, la care să se adauge anul în care a fost adoptat, aprobat sau emis acesta, fiind despărțite de o bară „/”.

La art. II, cuvântul „calendaristic” se va exclude ca fiind inutil. În actele normative se specifică tipul zilelor doar în cazul în care termenul în care urmează a fi îndeplinite anumite acțiuni se referă la anumite zile concrete (de exemplu, lucrătoare).

La art. III, după cuvântul „publicării” se vor introduce cuvintele „în Monitorul Oficial al Republicii Moldova”.

La art. IV lit. a) din sintagma „legislației în vigoare”, cuvintele „în vigoare” se vor exclude ca fiind inutile. Regula generală este că referințele la

actele normative reprezintă referințe la legislația în vigoare și doar pentru excepțiile de la regulă se va specifica dacă este vorba despre legislația aplicabilă la un anumit moment.

La nota informativă:

Reiterăm că nu au fost respectate prevederile Legii nr. 100/2017, deoarece nu a fost descris impactul economico-financiar al modificărilor propuse.

De asemenea, atenționăm că, referitor la abordarea prezentată în compartimentul „Fundamentarea economico-financiară și a impactului de reglementare” potrivit căreia „pentru a realiza planificarea cheltuielilor financiare necesare, se propune intrarea în vigoare a normelor de la 1 ianuarie 2023”, urmează a se ține cont că bugetul se elaborează având la bază procesul bugetar și calendarul bugetar.

Subsidiar comunicăm că actualmente una din prerogativele Guvernului este majorarea salariilor angajaților din sectorul bugetar, iar identificarea unor resurse financiare suplimentare pentru acoperirea măsurilor propuse pentru Serviciul de Informații și Securitate este imposibilă, în condițiile în care posibilitățile financiare ale statului sunt afectate de criza energetică etc.

Pornind de la cele expuse, proiectul poate fi susținut, cu condiția de a se revizui prin prisma propunerilor formulate, iar nota informativă completată cu informații suplimentare și argumente privind costul modificărilor propuse asupra bugetului de stat, luându-se totodată în considerare și faptul că orice măsură de politică nouă urmează a fi încadrată și analizată în albia procesului de planificare bugetară pe termen mediu.